

HRVATSKI *glasnik*

XXXIII. godina, 31. broj

3. kolovoza 2023.

cijena 250 Ft

Foto: STIPAN BALATINAC

Otkriveno poprsje biskupa Ivana Antunovića u Kalači



6. stranica



XX. Udvarsko veselje

7. stranica



Ivanjski festival

12. stranica



Bački ribički kup 2023.

15. stranica

Kako osvijestiti ljudi?

Tijekom ljeta više putujemo na razna mesta. Odazimo u prirodu, na obale rijeke, jezera, mora ili u planine kako bismo se opustili u prekrasnoj prirodi. Nažalost, mnogo puta primijetimo kako sam čovjek koji je dio prirode upropastava okoliš. Nailazimo na smeće u prirodnim vodama pa tako i u šumama ili bilo gdje. Od tih negativnih utjecaja donekle su zaštićeni nacionalni parkovi u kojima je straga kontrola radi očuvanja okoliša. Nekako mi je neshvatljivo sve to što čovjek čini samomu sebi. Svi se volimo diviti prekrasnim krajolicima, zelenilu, kristalno čistoj prirodnoj vodi. Tijekom naših izleta namjerno posjećujemo takva mjesta, a ipak se ne sjetimo toga da bi se takve površine mogle povećati našim djelovanjem, tj. čuvanjem. Čovjek tehnološkim razvojem u sve većoj mjeri troši postojeće prirodne resurse i utječe na ekološke sustave, što rezultira neuravnoteženošću u prirodi, pa se sve češće događaju i prirodne katastrofe. Poseban problem predstavlja promjena klime na Zemlji, koja je posljedica svremenog načina života. Čovjek sam najviše ugrožava sebe, svoju okolinu i sva druga živa bića u njoj. Prijevoz, termoelektrane i sagorijevanje fojsnog goriva za razne svrhe odgovorni su za velik dio zagađenja zraka. Vode i tla sadržavaju sve veće količine raznih teških metala i pesticida. Milijuni tona bačenog smeća dnevno (posebno plastike) ne mogu se reciklirati. Unatoč tomu što već i posljedice neodgovorna ponasanja osjećamo na vlastitoj koži, još uvijek nismo dovoljno svjesni što činimo samima sebi, odnosno čovječanstvu. Svi mislimo da se nama ne mogu dogoditi prirodne katastrofe, da nama ne može prijetiti nestaćica pitke vode, da do nas ne mogu doprijeti bolesti koje se stvaraju zbog zagađivanja prirodnog svijeta. Mi i nadalje kupujemo brzu hranu s ambalažom, koristimo se svojim autima i za najkraće relacije, ne recikliramo otpad, trošimo pitku vodu za luksuzne stvari, bacamo hranu i da ne nabrajam dalje. Zanimljivo je kako ljudi troše mnoštvo materijalnih sredstava i ugrožavaju prirodu te dovode do prirodnih katastrofa, a zatim milijarde troše na saniranje tih šteta. Kako osvijestiti ljudi o važnosti očuvanja Zemlje? Hoće li shvatiti da je poštovanje prirode ujedno i poštovanje samih sebe?

Beta

Glasnikov tjedan

„U izjavi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Matice hrvatske ‘Nastavak srpske jezične i kulturne agresije na Hrvatsku, hrvatski jezik i književnost’ napominje se kako se i u prijašnjim deklaracijama ne propituje samo dokle sežu granice srpskoga jezika i književnosti nego se naslućuje širenje granica srpske države.“



Još jedna deklaracija sa srpskih strana. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti i Matica hrvatska zajedničkom su izjavom reagirale na deklaraciju „Granice srpske književnosti“ ističući da se u toj deklaraciji naslućuje imperijalistička podloga za širenje stvarnih granica srpske države u budućnosti.

„U izjavi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Matice hrvatske ‘Nastavak srpske jezične i kulturne agresije na Hrvatsku, hrvatski jezik i književnost’ napominje se kako se i u prijašnjim deklaracijama ne propituje samo dokle sežu granice srpskoga jezika i književnosti nego se naslućuje širenje granica srpske države.“ Ocenjuju da se u novoj deklaraciji sluti širenje onoga što je novija srpska politika imenovala „srpskim svetom“, a što je očito inspirirano „ruskim svijetom“ čije širenje proteklih mjeseci nema jezikoslovni, nego ratni predznak.

Matica i HAZU u izjavi osuđuju navode iz te deklaracije, koju su potpisale sve katedre za srpski jezik i književnost u Srbiji, Republici Srpskoj i Crnoj Gori, svi pedagoški fakulteti, Matica srpska, Odbor za standardizaciju srpskog jezika, Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, Institut za jezik i Institut za književnost. Naime, u Tršiću, rednom mjestu Vuka Stefanovića Karadžića, 24. i 25. lipnja 2023. održana je 4. interkatedarska srbistička konferencija koja je 29. lipnja iznjedrila deklaraciju pod nazivom „Granice srpske književnosti“.

Još razgovaramo o prošlogodišnjem događanju i konferenciji „Granice srpskog jezika“, na kojoj se na znanstveno neutemeljen način govorilo o štokavskom narječju kao isključivo srpskom, premda štokavski govore i Hrvati i Bošnjaci i Crnogorci. Tada nisu, naglašavaju hrvatske ustanove, propustili stariju dubrovačku književnost pripisati sebi. U novoj deklaraciji, govoreći o granicama srpske književnosti, opet se poseže

za dubrovačkom književnošću, s tim da to sad čine na tankočutniji način – uvođeći termin „dvostruka pripadnost“.

U većem dijelu teksta nove deklaracije ne nalazimo ništa što bismo mogli pozdraviti, ističu HAZU i Matica te upozoravaju na pogrešnu tvrdnju o pripadnosti dubrovačke srpskoj književnosti. Kao trivijalnost navode i mogućnost da se granice srpske književnosti mogu mijenjati onako kako to odgovara autorima deklaracije i njihovoj predodžbi o identitetu srpske književnosti i srpske nacije. „Nadamo se da će srpski lingvisti od digniteta odustati od neznanstvenog krivotvorenja jezične i književne prošlosti“, poručuju Matica hrvatska i HAZU.

I ministrica kulture i medija reagirala je na deklaraciju rekavši: „Hrvatska je država koja se izborila u ratu za svoju slobodu i nezavisnost, članica smo Europske unije, naš je jezik priznat, dijelimo europske vrijednosti s drugim državama članicama i ne bavimo se takvim besmislenim posezanjima“, istaknula je. Dodala je i sljedeće: „Neka se bave srpskom književnošću, povješću i baštinom, budućnošću Srbije i srpskog naroda i neka prestanu posezati za onim što je hrvatsko.“

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova prosvjednom notom izrazilo je „najoštiriji prosvjed zbog novog posezanja za hrvatskom kulturnom baštinom“. „Za Republiku Hrvatsku ovo je nastavak djelovanja i prakse institucija Republike Srbije kojem smo bili svjedočici tijekom nedavnog usvajanja Zakona o kulturnom nasljeđu i zbog čega smo tada uputili službenu notu Republiци Srbiji“, dodaje se u priopćenju. Također se ističe kako je „prisvajanje kulturne baštine drugih država i naroda krajnje neprihvatljivo te suprotno duhu europskih vrijednosti i suradnje kao jednih od temeljnih odrednica Europske unije, čijem članstvu aspirira i Republika Srbija“.

Branka Pavić Blažetin

Kristina Glavanić imenovana direktoricom Hrvatskog i mađarskog vikarijata Željezanske biskupije i odgovornom urednicom biskupijskih novina „Glasnik”

Dr. Egidije Živković 29. lipnja 2023. godine objavio je dekret kojim Kristinu Glavanić, gradiščansku Hrvaticu rođenu u Nardi, imenuje direktoricom Hrvatskog i mađarskog vikarijata Željezanske biskupije (biskupije Eisenstadt) u austrijskoj pokrajini Gradišće od 1. rujna. Kristina Glavanić prva je žena u povijesti Austrije koja je imenovana na tako važno mjesto. Kristina Glavanić bit će i odgovorna urednica biskupijskih novina „Glasnik” te ravnateljica i organizatorica biskupijskih hodočašća.

Dr. Kristina Glavanić profesorica je hrvatskog i njemačkog jezika, načelnica sela Narde od 2009. godine, zastupnica Skupštine Željezne županije u bojama stranke Fidesz – KDNP i članica skupštinskog Odbora za civilne i narodnosne veze. Doktorirala je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta „Loránd Eötvös“ 2021. godine temom „Az amatőrtől a professzionális színjátszásig a magyarországi horvátok körében“ („Kazalište Hrvata u Mađarskoj od amaterskog do profesionalnog“ – prijevod lektora). Kristina Glavanić zastupnica je peteročlanog zastupničkog tijela Hrvatske samouprave Narde. Ostvarila je bratimljenje Murskog Središća i Narde. Sa Slavkom Bregovićem potpisuje knjigu „Naše Jačke – Grádistyei dallamok“. Glavanić je dopredsjednica gradiščanskog društva Hrvat S. A. M. i članica zbora „Pax et Bonum“.

Glavanić je kao načelnica Narde i zastupnica Hrvatske samouprave Narde u suradnji sa Sambotelskom biskupijom ostvarila projekt Područnog hrvatskog narodnosnog vrtića u Nardi, koji je u održavanju Sambotelske biskupije od 1. rujna 2020. godine, preko mreže vrtića „Boldog Brenner János“, a kuhinju tog vrtića održava mjesna samouprava Narde. Svi zaposlenici vrtića služe se hrvatskim jezikom, a jedanput u dva tjedna dolazi i vjeroučitelj iz Hrvatske. Kristina Glavanić radi u sambotelskoj srednjoj ekonomskoj stručnoj školi te je i mentorica studentima. Nakon osnovne škole srednju školu završila je u Sambotelu, studij njemačkog i hrvatskog jezika na Visokoj školi u Sambotelu, a pro-



fesorski studij njemačkog narodnosnog jezika na Filozofskom fakultetu u Pečuhu. Godine 2011. diplomirala je hrvatski narodnosni jezik i književnost. Predavala je kao vanjska suradnica na Hrvatskom odjelu Sveučilišta Savaria te u školama u austrijskom dijelu Gradišće. Uspostavila je suradnju s gimnazijom u Varaždinu i dvojezičnom gimnazijom u Gornjoj Borti (Oberwart). Suradnjuje sa ZIGH-om. Bila je i zastupnica Hrvatske državne samouprave. Od 2000. godine u zastupničkim je tijelima kako lokalne tako i Hrvatske samouprave Narde. Nositeljica je brojnih priznanja i nagrada. Godine 2019. nagrađena je Nagradom „Prima“ Željezne županije za zasluge na polju mađarske javne kulture i obrazovanja.

Branka Pavić Blažetin
Foto: Unger Tamás

Željezanska biškupija druga je najmladja med austrijanski-mi biškupijami, utemeljena ljeta 1960. Danas ima 172 fare, ke su bile podiljene na 12 dekanatov: Svetica za Jezerom, Niuzalj, Rušta, Željezno, Matrštof, Kerestur, Veliki Borištof, Gornja Pulja, Pinkafelj, Rohunac, Novi Grad, Jeništrof. U posljednji ljeti pokrenuo je treći željezanski biškop dr. Egidije Živković novi pastoralni put ter se preuređuje struktura biškupije u vezi dekanatov i novih dušobrižničkih prostorov. U Željezanskoj biškupiji živu vjernici u glavnom nimškoga materinskoga jezika, ali velik broj gradiščanskih Hrvatov, manji broj vjernikov ugarskoga materinskoga jezika i grupa Romov.

Prije nego je Gradišće došlo k Austriji, bile su fare podiljene na Jursku i Sambotelsku biškupiju (Gradišće bilo je u Austrijanskoj Monarhiji zapadno-ugarski dio). Od 156 ondašnjih far je bilo 99 kod Jurske biškupije (sadašnji dekanati Svetica za Jezerom, Niuzalj, Rušta, Željezno, Matrštof, Kerestur, Veliki Borištof i Gornja Pulja – zvana far Kogl, Livka, Pilgersdorf i Ratišto), a 57 kod Sambotelske biškupije (fare Kogl, Livka, Pilgersdorf, Ratištof i sadašnji dekanati Pinkafelj, Rohunac, Novi Grad i Jeništrof).

OBAVIJEŠT

Dragi slušatelji Hrvatskog radija u Mađarskoj!

Broj telefona Hrvatskog uredništva MTVA-a promijenio se 1. srpnja 2023. Članovi uredništva radijskih i televizijskih emisija na hrvatskom jeziku i dalje čekaju pozive slušatelja, npr. ako žele komu čestitati imendan ili rođendan ili neku obljetnicu u nedjeljnoj radijskoj emisiji po željama. Stoga zovite na novi telefonski broj: 06-72-369-367. Ako imate koju primjedbu ili ideju za emisiju, pošaljite je na e-adresu hrvati@radio.hu. Naša je nova poštanska adresa 7624 Pécs, Radnics utca 38.

Članovi Hrvatskog uredništva MTVA-a

Odobrena sredstva za narodnosne kulturne projekte

Nakon odobrenja Državnog tajništva za vjerske odnose i narodnosti Ureda predsjednika Vlade Fond „Gábor Bethlen” donio je odluku o isplati potpore za provedbu kulturnih projekata za 2023. godinu. Na mrežnoj stranici Fonda „Gábor Bethlen” objavljena je odluka o dodjeli potpore za kulturne projekte prijavljene pod referentnom oznakom NKUL-KP-1-2023. Na natječaju su mogle sudjelovati narodnosne samouprave, neprofitne organizacije, odgojno-obrazovne ustanove (škole i dječji vrtići) u vlasništvu narodnosprih samouprava, vjerske zajednice kao i druge narodnosne kulturne, znanstvene i obrazovne ustanove te civilne udruge koje se prema raspisanim natječaju svojim ciljevima i djelatnošću iz osnivačkog dokumenta povezuju s pojedinom narodnošću. Hrvatima u Mađarskoj za kulturne projekte dodijeljeno je gotovo 63 milijuna forinti (62 860 000) potpore iz državnog proračuna. Financiranje aktivnosti ostvaruje se u razdoblju između 1. siječnja i 31. prosinca 2023. godine. Potpora se doznačuje u jednom obroku uz obvezu naknadnog obračuna. Intenzitet je potpore stopostotan. Za prijavu projekata nisu bila potrebna vlastita sredstva. Minimalan je iznos potpore 200 000 Ft, a maksimalan 1 500 000 Ft.

Dobitnici su potpore sljedeće hrvatske samouprave, organizacije, udruge i ustanove:

Hrvatska državna samouprava:

Dječji zidni kalendar 2023. – 600 000 Ft, Zidni kalendar 2023. – 600 000 Ft, Državno hodočašće – 1 100 000 Ft, Državni hrvatski dan – 1 300 000 Ft, Dan hrvatskog tiska – 600 000 Ft

Ukupno: 4 200 000 Ft

Kulturno-prosvjetni centar Hrvata u Mađarskoj:

Državna kobasijada – 1 000 000 Ft, Državni dječji i folklorni festival – 1 000 000 Ft, Hrvatski ljetni festival na Dravi – 900 000 Ft, Festival zabavne glazbe „MiCROfon” – 700 000 Ft, Hrvatska državna turneja, Baja – 800 000 Ft, Hrvatska državna turneja, Budimpešta – 500 000 Ft, turneja Salanta – 500 000 Ft

Ukupno: 5 400 000 Ft

Kulturni i sportski centar „Josip Gujaš Džuretin”:

Hrvatski božićni koncert u Podravini – 600 000 Ft, Podravski hrvatski gastronomski i kulturni festival 2023. – 600 000 Ft, Državni kulturni festival i nogometni kup Hrvata 2023. – 600 000 Ft, Biciklijada – CRO-TOUR 2023. – 700 000 Ft, Hrvatski katolički kalendar 2024. – 750 000 Ft

Ukupno: 3 250 000 Ft

Znanstveni zavod Hrvata u Mađarskoj:

Izdavanje Zbornika narodnih priča Živka Mandića – 300 000 Ft, Skup „Hrvati, hrvatski jezik, književnost i kultura u panonskoj regiji” Međunarodnog kroatističkog skupa – 500 000 Ft, Predstavljanje izdanja Zazvoda – 210 000 Ft

Ukupno: 1 010 000 Ft

Hrvatski kulturno-prosvjetni zavod „Stipan Blažetin”:

Festival vina i tambure u Sumartonu – 600 000 Ft, Kajkavski književni dani – 600 000 Ft, Državni dječji folklorni festival – 700 000 Ft

Ukupno: 1 900 000 Ft

Pedagoški i metodički centar Hrvata u Mađarskoj:

Dan hrvatskog školstva u Mađarskoj – 600 000 Ft, CroEdu – Državno usavršavašnje hrvatskih pedagoga – 700 000 Ft, Usaj vršavanje hrvatskih odgojitelja – 600 000 Ft, Državno natjecanje kazivanja stihova i proze 2023. – 600 000 Ft

Ukupno: 2 500 000 Ft

Kulturni centar bačkih Hrvata:

Znanstvena predavanja na hrvatskom jeziku – 600 000 Ft, Državni tamburaški festival – 800 000 Ft, Predavanja na hrvatskom jeziku – 500 000 Ft, Hrvatske glazbene večeri 2023. – 600 000 Ft, Dužnjaci u Mostaru – 700 000 Ft

Ukupno: 3 200 000 Ft

Zbirka sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj:

Spomenik Marije Jurić Zagorke – 300 000 Ft, Dan muzeja – 600 000 Ft, Hodočašće hrvatske mladeži u Mađarskoj – 1 000 000 Ft

Ukupno: 1 900 000 Ft

Hrvatski dječji vrtić, osnovna škola, gimnazija i učenički dom Miroslava Krleže:

Iz prošlosti u budućnost – digitaliziranje povijesti škole – 300 000 Ft, 70. obljetnica ustanove – 600 000 Ft, Hrvatsko natjecanje u likovnom ostvarenju – 600 000 Ft

Ukupno: 1 500 000 Ft

Hrvatski dječji vrtić i osnovna škola „Mate Meršić Miloradić”:

Digitalna i multikulturna nastavna pomagala u narodnosnom obrazovanju – 600 000 Ft, 75. obljetnica smrti Mate Meršića Miloradića – 300 000 Ft, Tjedan hrvatskog jezika i jezična raznolikost Hrvata – 300 000 Ft

Ukupno: 1 200 000 Ft

Hrvatski dječji vrtić, osnovna škola i učenički dom u Santovu:

Projektna tema 2023. – 800 000 Ft

Hrvatski klub „August Šenoa”:

Adventski koncert u Pečuškoj katedrali – 300 000 Ft

Collegium Croaticum:

Dan hrvatskog jezika i književnosti – 300 000 Ft

Bačko-kišunska županija:

Hrvatska samouprava Bačko-kišunske županije, Baja – Berbeno veselje bačkih Hrvata – 300 000 Ft, Hrvatski dječji programi – 600 000 Ft, KUD „Bunjevačka zlatnica grana“ Baja – Proštenje Antunovo – 300 000 Ft, Muzej „István Türr“ i Bački kulturni centar Baja – Bunjevačke maškare – 700 000 Ft, Plesna skupina Šugovica Baja – „S plesovima na putu tradicija“ – 200 000 Ft, Rimokatolička župa Baja – izdavanje knjige o povijesti i vjeri Hrvata u Baji – 500 000 Ft, Hrvatska samouprava Gare – Izdavanje hrvatske CD ploče garde crkvene pjesme – 600 000 Ft, Hrvatska samouprava Kalače – Spomendan Ivana Antunovića – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Kaćmara – Izlet i hodočašće u hrvatsku – 200 000 Ft, Bunjevci bez granica – 400 000 Ft, Državno društvo šokačkih Hrvata – Kuća poznatih ljudi iz Santova – 300 000 Ft

Ukupno: 4 400 000 Ft

Baranjska županija:

Hrvatska samouprava Baranjske županije – Županijsko hodočašće u Međugorje – 600 000 Ft, Županijska priredba na Pagu – 600 000 Ft, Udruga baranjskih Hrvata, I. županijsko hodočašće u Međugorje – 600 000 Ft, KUD „Tanac“ Pečuh – 35. obljetnica društva – 600 000 Ft, Međunarodni festival „Dobro došli, naši mili gosti“ – 500 000 Ft, Hrvatska samouprava Mohača – 200 000 Ft, Šokačka čitaonica u Mohaču – Pranje na Dunavu – 300 000 Ft, Grahijada – 300 000 Ft, Hrvatska plesna skupina u Mohaču – jubilarna večer

– 400 000 Ft, Hrvatski Božić u šokačkoj zao jednici – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Foka – VIII. Duhovi u Foku – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Kozara – Proštenje na Ivanje, Hrvatski dan – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava u Vršendi – VIII. Šokački piknik – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Surdukušnja – Hrvatska narodnosna večer – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Katolja – Hrvatski Duhovi – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Olasa – Hodočašće u Mariju Bistricu – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Šikloša – Hrvatski Božić 2023. – 300 000 Ft, Hrvatski kutak za djecu vrtičke dobi – 300 000 Ft, VIII. Hrvatski dan u Šiklošu – 600 000 Ft, Hrvatska samouprava Semelja – Hrvatski dan – 300 000 Ft, Regionalno natjecanje hrvatskih vinara – 300 000 Ft, Državni susret hrvatskih folkloraša u Semelju – 500 000 Ft, Hrvatska samouprava Udvara – XX. Udvarsko veselje – 600 000 Ft, Hrvatska samouprava Pogana – Ivanje – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Martinaca – Hodočašće u Trsat – 600 000 Ft, Festival na Ivačnje – 500 000 Ft, Hrvatska samouprava Šeljina – Izlet za učenike osnovne škole u Zagreb – 600 000 Ft, Hrvatska samouprava Harkarnja – IV. Susret zborova – 400 000 Ft, Hrvatska večer – 200 000 Ft, 20. Jubilej hrvatskog pjevačkog zbora – 400 000 Ft, Hrvatska samouprava Salante – Izlet u Hrvatsku (Slavonija) – 200 000 Ft, Narodnosni dan u Salanti – 200 000 Ft, KUD „Marica“ Salanta – Hrvatski Duhovi 2023. – 600 000 Ft, Hrvatska saouprava Pogana – Ivanje u Pogani – 300 000 Ft

Ukupno: 13 700 000 Ft

Jursko-mošonsko-šopronska županija:

Hrvatsko društvo „Čakavská katedrá“ Šopron – 15. međunarodni književni skup – 300 000 Ft, Društvo „Matica hrvatska“ Šopron – XXI. Šopronski hrvatski dani – 300 000 Ft, društvo „Hrvati – Horvátok“ Koljnof – „Po Staza Naših Starih 2023.“ – 300 000 Ft, Hrvatsko društvo Koljnofa – Posjet prijateljskog naselja i hodočašće u Međugorje – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Hrvatskih Šica – Narodnosno proštenje – 300 000 Ft

Ukupno: 1 500 000 Ft

Peštanska županija:

Savez Hrvata u Mađarskoj – Državni kulturni susret Hrvata 2023. – 300 000 Ft, Glavnogradska hrvatska samouprava – Hrvatska kulturna večer – 600 000 Ft, Hrvatski književni, likovni i kulturni dan – 200 000 Ft, Hrvatska samouprava Erzsébetvárosa – Hrvatski dječji dan u HOŠIG-u – 300 000 Ft,

Hodočašće u Međugorje – 200 000 Ft, Hrvatska samouprava Starog Budima – Bekašmeđera – Istraživanje pradomovine – 200 000 Ft, Hrvatska samouprava Kőbánya – Hrvatski kulturni, gastronomski i obiteljski dan – 300 000 Ft, Izvorna folklorna grupa u Budimpešti – Gostovanje u maticnoj domovini – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Semnandreje – Ivandan 2023. – 600 000 Ft, Hrvatska samouprava Andzabega – Hrvatski narodnosni dan – 400 000 Ft, Hrvatska saouprava Tukulje – Hrvatski narodnosni dan – 600 000 Ft

Ukupno: 4 000 000 Ft

Šomođska županija:

Hrvatska samouprava Šomođske županije, Kapošvar – Podravske večeri 2023. – 600 000 Ft, Županijski hrvatski dan 2023. – 500 000 Ft, Izdavanje hrvatske liturgijske knjige – 1 000 000 Ft, Arhiviranje tradicija podravskih dudaša, digitaliziranje – 900 000 Ft, Zemaljsko društvo mađarsko-hrvatskog prijateljstva – Dvije kulture na istome stolu – 300 000 Ft, Hrvatska saouprava Nagyatáda – Hrvatski narodnosni dan – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Daranja – Hrvatski dan – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Dombola – Hrvatski dan – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Brlobaša – Hrvatski dan – 300 000 Ft, Hrvatska samoouprava Tomašina – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Novog Sela – Proštenje na Svetu Anu i hrvatski dan – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Lukovišća – Hrvatski dan – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Poettonje – Hrvatski gastronomski dan i noćni nogomet – 300 000 Ft, Zaklada za kulturu „Biseri Drave“ u Starinu – 30 godina Tamburaškog sastava „Biseri Drave“ – 300 000 Ft

Ukupno: 6 000 000 Ft

Zalska županija:

Hrvatska samouprava Zalske županije – Hodočašće u Trsat – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Pustare – Fašnička povorka u Pustari – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava va Petribe – Narodnosni dan u Petribi – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava u Mlinarcima – Berbeni festival – 300 000 Ft, Hrvatska Samouprava Fičehaza – Anegdote i novele na mađarskom jeziku i na kajkavskom narječju – 200 000 Ft, Hrvatska samouprava Letinje – Pomurski hrvatski piknik – 300 000 Ft, Obrazovni okrug Velike Kaniže, Hrvatska osnovna škola „Katarina Zrinski“ u Serdahelu – Spomen-dan Katarine Zrinski s gostovanjem studenata sa Sveučilišta u Zadru – 600 000 Ft

Ukupno: 2 300 000 Ft

Željezna županija:

Hrvatsko kulturno i vjersko društvo u Sambotelu – Adventski koncert gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj – 600 000 Ft, Društvo Hrvata u Sambotelu – Hrvatski božićni program – 300 000 Ft, Društvo sambotelskih Hrvata – 15. jubilej: Hrvatski dan – 400 000 Ft, Društvo gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj, Hrvatski Židan – Kulturni gala program gradišćanskih Hrvata Željezne županije – 600 000 Ft, Hrvatska samouprava Gornjeg Četara – Berbeni festival narodnosti pored Pinke – 300 000 Ft, Hrvatska samouprava Narde – Hrvatski dan u Nardi – 600 000 Ft, Kulturno društvo gradišćanskih Hrvata, Petrovo Selo – Dan hrvatske mladine 2023. – 500 000 Ft, Hrvatska samouprava Gornjeg Četara – 110. obljetnica osnovne škole i izdavanje knjige u povodu jubileja – 200 000 Ft

Ukupno: 3 500 000 Ft

Sastavila: Beta

MOST PREKO DRAVE

Upravni odjel za graditeljstvo, zaštitu okoliša i imovinsko-pravne poslove Virovitičko-podravske županije izdao je Županijskoj upravi za ceste građevinsku dozvolu za građenje cestovnog armirano-betonorskog mosta preko rijeke Drave (LC 40004 Pitomača – Križnica) za prvu fazu radova. Radovi će obuhvaćati: izgradnju gravitacijske obaloutvrde uz desnu obalu, izgradnju cestovnog mosta i pristupnih cesta, oblaganje korita uz temelj stupa budućeg mosta i izmještanje stupa nadzemne niskonaponske elektroenergetske mreže. Druga faza radova, ako se pokaže kao potreba, činit će izgradnju obaloutvrde na lijevoj strani rijeke Drave. Most će imati dvije prometne trake, kolnik od šest metara te dvije pješačke trake uz zaštitnu ogradu. Ukupna dužina mosta iznosiće 157,78, a širina 9,30 metara. Novi most preko Drave kod Križnice nalazit će se nedaleko od trenutačnog pješačkog visećeg mosta. Procijenjena vrijednost radova iznosi 8.692.348,53 eura. Novim dugoočekivanim cestovnim mostom spojiti će se naselje Križnica s ostatkom općine Pitomača. Trenutačno je Križnica povezana skelom preko rijeke Drave i pješačkim visećim mostom.

Izvor: www.vpz.hr/.../izdana-gradevinska-dozvola-most.../

Spomendan preporoditelja bačkih Hrvata

Otkriveno poprsje biskupa Ivana Antunovića u Kalači

Tradicionalnim spomendanom 18. lipnja ove godine u Kalači je obilježena 135. godišnjica smrti biskupa Ivana Antunovića (1815. – 1888.). U suorganizaciji Hrvatske državne samouprave i Hrvatske samouprave grada Kalače u nadbiskupskom vrtu svečano je otkriveno njegovo brončano poprsje, djelo hrvatskog akademskog kipara Branka Pešorde. Biskup Ivan Antunović najistaknutija je osoba podunavskih bunjevačkih, šokačkih i rackih Hrvata u Ugarskoj u vrijeme mađarizacije, odnarođivanja i odhrvaćivanja.

U okviru ovogodišnjeg spomendana biskupa Ivana Antunovića već tradicionalno prisjećanje na preporoditelja bačkih Hrvata započelo je u kalačkoj prvostolnici misnim slavljem. U ime Kalačko-kečkemetske nadbiskupije okupljene vjernike sručno je pozdravio kancelar nadbiskupskog ureda i katedralni župnik Ernő Fülop. Slijedilo je misno slavlje koje je predvodio vlč. Josip Štefković, somborski župnik i dekan, predsjednik Katoličkog društva „Ivan Antunović“ u Subotici. S njim su služili santovački župnik Imre Polyák, biskupski povjerenik za narodnosti, vlč. Sabolč Tomášković iz Kaćmara te baškutski i garski župnik vlč. Tibor Szűcs.

„Kad se srca i ljudi slože, i olovo plivat može“ riječi su Ivana Antunovića koje nam poručuju da je sloga najvažnija, što je i onda bio nedostatak, a možda i danas. Ali ako poradimo oko slogs, oko jedinstva i zajedništva, sigurno ćemo bolje napredovati. Biskup je Ivan Antunović poučavao, pisao, propovijedao, bio je prije svega duhovnik, ali i narodni preporoditelj. Brojne su njegove ideje koje trebamo dobro upamtiti. Osim zalaganja za jedinstvo pozivao je na očuvanje jezika i vjere, istaknuo je uz ostalo u svojoj prigodnoj propovijedi velečasni Štefković. Misno slavlje uljepšano je čitanjima na hrvatskom jeziku, sudionicima u izvornoj narodnoj nošnji i pjevanjem crkvenog zabora santovačkih Hrvata pod vodstvom santovačkog kantora Zsolta Siroka.

Nakon mise, u suorganizaciji Hrvatske državne samouprave i Hrvatske samouprave grada Kalače, u nadbiskupskom vrtu otkriveno je poprsje biskupa Ivana Antunovića koje je izradio hrvatski akademski kipar Bernard Pešorda iz Zagreba, autor kipa biskupa Antunovića postavljenih u Subotici i Baji. Nazočnima se prigodnim govorom obratio predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan, a o životu i djelu biskupa Antunovića govorio je velečasni Imre Polyák, santovački župnik i biskupski povjerenik Kalačko-kečkemetske nadbiskupije za narodnosti. Poslije svečanih govora poprsje biskupa Antunovića zajedno su otkrili predsjednik HDS-a Ivan Gugan, parlamentarni glasnogovornik Hrvata Jozo Solga, konzul savjetnik u Pečuhu Neven Marčić, kalački gradonačelnik Géza Filvig i predsjednica Hrvatske samouprave grada Kalače Maria Ivó.

Svečanost su uljepšali ženski pjevački zbor „Ružice“ i muški komorni pjevački zbor iz Kalače. Usljedio je kulturni program i nastup KUD-a „Bunjevačka zlatna grana“ iz Baje, a zatim druženje uz bajski orkestar „Čabar“. Prije programa nazočnima se obratio kalački gradonačelnik Géza Filvig. Pohvalio je aktivnosti Hrvata koji žive u gradu i okolini na očuvanju tradicije, čime obogaćuju kulturni život grada i doprinose jačanju prijateljstva između Hrvatske i Mađarske.

„Mislim da bi Ivan Antunović s nama danas bio zadovoljan. Iako je prošlo mnogo godina od njegove smrti, a posebno rođenja, još uvijek ima naroda koji govoriti jezikom kojim je i on govorio, dakle hrvatskim – bilo bunjevačkom i šokačkom ikavicom ili književnim jezikom. Narod je osim toga sačuvao i svoju katolič-



ku vjeru. Lijepo je bilo danas u katedrali, bilo je naroda u lijepom broju i pjevalo se, a sručno smo pozdravljeni u ime nadbiskupa. Možemo samo zahvaliti Bogu na svemu i što nas još ima, a nadiamo se da će nas još dugo biti“, kazao nam je vlč. Štefković nakon svečanosti.

S. B.

XX. Udvarske veselje

Ovogodišnje XX. Udvarske veselje, kao i sva prethodna, organizirala je Hrvatska samouprava Udvara, a održano je 3. lipnja u dvorištu mjesnog Doma kulture. Druženje je započelo u prijepodnevnim satima malonogometnim turnirom na seoskom nogometnom igralištu, a nastavljeno je natjecanjem u kuhanju. Svetu misu služio je na hrvatskom jeziku župnik Harkanovaca Robert Almaši, a pjevalo Ženski pjevački zbor „August Šenoa“. Nakon svete mise na otvorenoj pozornici Doma kulture odvijao se folklorni program te zatim koncert i bal Tamburaškog sastava „Fijaker“ iz Osijeka. Ulaz je bio slobodan.

Druženje je započelo u prijepodnevnim satima malonogometnim turnirom. Ogledale su se momčadi Udvara, Kukinja i Salante. Kako i priliči, uz nogometno nadmetanje koje su bodrili gledatelji bilo je veselo i šaljivo. Prvo mjesto osvojili su domaćini, momčad Udvara, drugi su bili Salančani, a treći Kukinjčani. Najbolji strijelac turnira bio je Ricsi Czukor, najbolji vratar Péter Kerécz, a nagrada za „fair play“ pripala je Ferencu Foralu. Za sve je izvrstan grah skuhao Silvio Božanović. Udvarci su poznati po tome što pomažu hrvatskoj samoupravi ako treba, tu su i na njih se može računati, pa tako i na Silvia.

U ranim poslijepodnevnim satima započelo je natjecanje u kuhanju. Uz Silvia, koji je kuhao ručak za nogometare, čevape je izvan natjecateljskog dijela spremao László Rónai. Na natjecanju u kuhanju sudjelovalo je pet ekipa. Svi koji su bili nazočni na kraju kulturnog programa mogli su uživati u skuhanim delicijama. Ocjenjivački sud nakon kušanja jela prvu nagradu dodijelio je gulaš s grahom koji su skuhali Natália Kovács i Csabi, drugu za izvrsno pečenje od kozlića osvojio je Tamás Matakovich, dok je treće mjesto za perkelt od kozlića pripalo Attili Iveszicsu. Osim njih priznanja i diplome za svinjski perkelt dobio je Miklós Sibalin, a za izvrsnu bošnjačku sarmu Zsolt Baláz. Priredbi su uz ostale nazočili konzul savjetnik Neven Marčić, načelnik sela Arthur Zsdrál, glavna urednica Hrvatskog glasnika Branka Pavić Blažetin, vlč. Robert Almaši iz Harkanovaca, brojni Udvarčani i gosti.

U folklornom programu na otvorenoj pozornici mjesnog Doma kulture prvi su na pozornicu izišli mladi udvarski plesači koje su uvježbali zastupnici Hrvatske samouprave Udvara Ivana Božanović i Perica Balaž. Njihov nastup na harmonici je pratila Maja Božanović. Svi su oni bili i bit će i sudionici Kampa hrvatskog jezika i kulture koji će se i ove godine osmi put održati u Udvaru u organizaciji Hrvatske samouprave Udvara, reče nam predsjednica samouprave Marta Barić Rónai. Pečuški Ženski pjevački zbor „August Šenoa“ izveo je niz pjesama iz ostavštine bošnjačkih Hrvata, a mala skupina KUD-a „Marica“ iz Salante prikazala je dječje igre bošnjačkih Hrvata. Slijedio je koncert i bal Tamburaškog sastava „Fijaker“ iz Osijeka.

U konferansi su se voditeljica programa Natalia Rónai i zastupnik Hrvatske samouprave Udvara Perica Balaž prisjetili svih dosadašnjih Udvarskih veselja i njihovih organizatora te se osvrnuli na povijest i utemeljenje dosadašnjih hrvatskih samouprava u Udvaru kao i izbora za lokalne i narodnosne samouprave. Jedini kandidat na izborima 1994. bio je Mića Božanović, koji je tad biran za zastupnika u mjesnoj samoupravi. Tako da su Udvarci, iako nisu utemeljili hrvatsku samoupravu od 1994. do 1998., imali svojega zastupnika u mjesnoj samoupravi Udvara. Prva hrvatska samouprava u Udvaru utemeljena je 1998. godine. Od 1998. do 2002. zastupnici su bili Mićo Božanović, Ferenc Tomola st. i Tomo Božanović, od 2002. do 2006. Mićo Božanović, Renata



Najbolji kuhanici



Na pozornici mališani KUD-a „Marica“



Plesna skupina Hrvatske samouprave Udvara

Božanović i Stevica Emberović, od 2006. do 2010. Ildika Božnjak-Balaž, Magda Molnar-Drinoczi, Silvio Božanović i Ferenc Tomola ml., od 2010. do 2014. Mićo Božanović, Magda Molnar-Drinoczi i Ildika Božnjak-Balaž, od 2014. do 2019. Mićo Božanović, Marta Barić Rónai, Dijana Daskalov, Stevica Emberović i Đuro Tandić. Od 2019. zastupnici su Marta Barić Rónai, Ivana Božanović i Petar Balaž.

Pokrovitelji programa jubilarnog XX. Udvarskog veselja bili su Fond „Gábor Bethlen“ i Hrvatska samouprava Baranjske županije.

Branka Pavić Blažetin

Preminuo dr. Mijo Lončarić

Napustio nas je veliki hrvatski dijalektolog, kajkavolog, kroatist i lingvist – dr. sc. Mijo Lončarić.

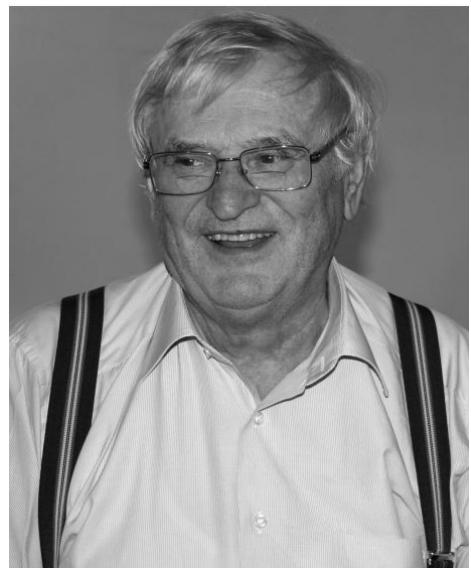
Dr. sc. Mijo Lončarić rođen je 1. rujna 1941. godine u Reki kod Koprivnice, u se-Jačkoj obitelji. Gimnaziju je završio u Koprivnici. Studij jugoslavistike i germanistike završio je u Zagrebu 1966. godine. Godine 1973. magistrirao je radom „Jagnjedovački govor i pitanje kajkavskoga podravskog dijalekta“. Doktorsku disertaciju pod naslovom „Bilogorski kajkavski govori“ obranio je 1980. godine. Dva je puta bio Humboldtov stipendist: 1976. Slavisches Institut der Uni Köln te 1987. Slavisches Seminar – Mannheim, Deutscher Sprachatlas / Institut für deutsche Sprache – Marburg.

U Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovje radio je od 1973. godine do odlaska u mirovinu 2012. godine. U dvama navrata bio je ravnatelj, odnosno predstojnik Zavoda za hrvatski jezik (1987. – 1993.) te obnašatelj dužnosti ravnatelja tadašnjega Hrvatskoga filološkog instituta (1993. – 1995.). Svojim je radom ostavio dubok trag u hrvatskoj dijalektologiji, poglavito kajkavologiji. Kajkavskom narječju, uključujući suvremenu i povijesnu leksikografiju, stalno se vraćao. Do pred kraj života aktivno je sudjelovao u pisanju Turopoljskoga rječnika, a nedovršena je ostala i njegova velika monografija o kajkavskom narječju u kojoj je sažeо sve svoje znanje o kajkavštini prikupljano iscrpnim terenskim istraživanjima po cijeloj kajkavštini. Njegova „Karta kajkavskoga narječja“ najpreciznija je i najsloženija karta kajkavskoga narječja. Na njoj je kajkavsko narječe podijeljeno u 15 dijalekata prema pet kriterija (naglasni sustav, razvoj jata, poluglasa, slogotvornoga / i stražnjega nazala). Dr. Mijo Lončarić sudjelovao je na brojnim znanstvenim skupovima, konferencijama i kongresima u zemlji i inozemstvu (npr. međunarodni slavistički kongresi u Zagrebu 1978. i Bratislavi 1993., II. međunarodni kongres za dijalektologiju i lingvističku geografiju, Amsterdam 1998.; kongresi jugoslavenskih slavista – Zagreb, Bled, Novi Sad; međunarodne konferencije u Bratislavi, Heidelbergu, Portorožu, Mostaru, Skoplju, Gornjem Milanovcu). Bio je član Organizacionog odbora znanstvenih skupova o hrvatskim dijalektima u organizaciji JAZU-a/HAZU-a, a potom u suorganizaciji HAZU-a i Instituta za hrvatski jezik te potpredsjednik Odbora za dijalektologiju

HAZU-a. Bio je i član Hrvatskoga povjerenstva za Općeslavenski lingvistički atlas, član Međunarodnoga povjerenstva OLA i ELA (Europskoga lingvističkog atlasa), član uredništva međunarodnoga projekta Opće promjene slavenskih jezika, član brojnih povjerenstava za obrane doktorskih disertacija i izbora u znanstvena zvanja u Hrvatskoj i Mađarskoj (Mađarska akademija znanosti). Dr. Mijo Lončarić predavao je na domaćim i stranim sveučilištima, a izdvajaju se Klagenfurt, Budimpešta, Sambotel, Pečuh, Zagreb i Rijeka. Dobitnik je brojnih priznanja i nagrada kao što su Nagrada „J. J. Strossmayer“ 1997.; Medalja „Franz Miklošić“ 1996. – Visoka škola Sambotel za hrvatsko-mađarske odnose; Plaketa „Matija Petar Katančić“ – Hrvatska samouprava u Budimpešti 1999.

Kao voditelj temeljnih nacionalnih projekata Hrvatski književni jezik (1990. – 1995.) i Hrvatskoga dijalektološkog (jezičnog) atlasa (1996. – 2012.) želio je hrvatski jezik dignuti na razinu velikih svjetskih jezika koji su već koncem 19. stoljeća imali svoje jezične atlase. S tim je ciljem okupio skupinu mladih istraživača (S. Hozjan, Ž. Jozic, A. Celinić, A. Čilaš Šimpraga, I. Kurtović Budja, I. Miloš, M. Kuzmić, S. Kekez) koje je naučio kako istraživati na terenu (izbor ispitanika, pristup istraživanju, provjera građe), ali i kako opisati pojedini govor / skupinu govora. Njegova nastojanja da hrvatska dijalektologija bude prepoznata kao reprezentativni dio hrvatskoga jezika katkad su prelazila u sferu aktivizma: pisao je brojna pisma predsjednicima države, predsjednicima Sabora i Vlade sa željom da država učini sve da se popiše i opiše dijalektalno jezično blago koje je po svojoj prirodi osuđeno na nestanak. Dr. Mijo Lončarić inicijator je prepoznavanja hrvatskih mjesnih govora kao nematerijalne kulturne baštine. U očuvanju te baštine učinio je mnogo kao autor, urednik ili recenzent brojnih dijalektnih rječnika („Rječnik Gole“, „Varaždinski rječnik“, „Rječnik donjosutlanskih kajkavskih ikavskih govora“...).

Iz njegove bogate znanstvene bibliografije izdvajaju se temeljna djela hrvatske dijalektologije, ali i standardologije: „Kaj jučer i danas. Ogledi o dijalektologiji i hrvatskoj kajkavštini s bibliografijom i



kartom“, „Kajkavsko narječe“, „Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika“ (u suautorstvu), „Fonološki opisi srpskohrvatskih/hrvatskosrpskih, slovenačkih i makedonskih govora obuhvaćenih Općeslavenskim lingvističkim atlasom“ (u suautorstvu), „Deutsch-burgenländisch-kroatisch-kroatisches Wörterbuch – Nimško-gradičansko-hrvatsko-hrvatski rječnik“ (suradnik), „Rječnik hrvatskoga kajkavskoga književnog jezika“ (član redakcije i obrađivač), „Gradičansko-hrvatsko-hrvatsko-nimški rječnik – Burgenländisch-kroatisch-kroatisch-deutsches Wörterbuch“ (u suautorstvu), „Zagrebački kaj. Govor grada i prigradskih naselja“ (u suautorstvu), „Hrvatski školski rječnik“ (u suautorstvu), „Priručnik za pravilno pišanje“ (u suautorstvu), „Hrvatski jezični savjetnik“ (u suautorstvu) te „Kajkaviana et alia“.

Institut za hrvatski jezik, hrvatska dijalektologija i hrvatski jezik smrću dr. Mije Lončarića izgubili su jedno od najvećih imena u svojoj povijesti. Svoje veliko znanje, predani rad i veliku ljubav prema ispitnicima i kraju iz kojeg dolaze te ukuponoj baštini sela ili kraja kojega govor istražuje i opisuje ugradio je u hrvatski jezik modernoga doba te ostaje strpljiv i predan učitelj kojemu brojni hrvatski dijalektolozi duguju jako mnogo.

Institut za hrvatski jezik, u kojem je proveo cijeli radni vijek, ostaje mu trajno zahvalan.

Izvor: mrežne stranice Instituta za hrvatski jezik (ihjj.hr)

Prva sveta pričest u santovačkoj župi

Na blagdan Presvetog Trojstva, 4. lipnja, održana je prva sveta pričest u santovačkoj župi. Na zajedničkoj dvojezičnoj misi služio je santovački župnik Imre Polyák, a pjesmu s orguljaškom pratnjom predvodio župni kantor Zsolt Sirok. Pričestilo se pet prvopričesnika. Polaznike Vjeronauka i učenike Hrvatske škole pripremila je vjeroučiteljica Katalin M. Tomašev. Misa je uljepšana pjesmama, molitvom vjernika i kazivanjem prigodnih stihova na hrvatskom jeziku.

S. B.



Prva sveta pričest



Šesnaestero prvopričesnika, učenika 4. a i 4. b razreda Osnovne škole „Miroslav Krleža“, na Duhovski ponедjeljak 29. svibnja primilo je sakrament prve svete pričesti. Jedan je to od sedam svetih sakramenta u kojem pod prilikama kruha i vina primamo tijelo i krv Isusa Krista. Treći je sakrament kršćanske inicijacije, u kojem djeca u dobi od desetak godina prvi put pristupaju euharistijskom stolu te u pričesti blaguju Tijelo Kristovo. Krist je rekao: „Tko jede moje tijelo i piće moju krv, u meni ostaje i ja u njemu.“ (Lk 6,56).

Svetu misu u racvaroškoj crkvi u Pečuhu celebrirao je svećenik Tibor Berecz na hrvatskom jeziku, a misno slavlje pjevalo Ženski pjevački zbor „August Šenoa“, rekla nam je vjeroučiteljica Agi Tomola. Mladi svećenik Pečuške biskupije Tibor Berecz i propovijed je održao na hrvatskom jeziku, na radost prvopričesnika i svih vjernika.

Svim prvopričesnicima Hrvatska samouprava Pečuha poklonila je molitvenik „Ja sam s Vama“, koji im je predala zastupnica samouprave Marica Dudaš Gyöngyös. Plakatu „Uspomena Prve Pričesti“ dao im je

velečasni Tibor Berecz, a prvopričesnici su i ponaosob svojom molitvom sudjelovali na svetoj misi prije preuzimanja svetog sakramenta. Od Hrvatskog povjerenstva Pečuške biskupije prvopričesnici su na dar dobili križiće.

BPB



Trenutak za pjesmu

Bogečko grobje

Mirno počivaju grobi,
jablan kak straža stoji,
veter se igra po zobi,
zbuditi grobje boji.

Retko gde ime još piše,
ni već nit križov na vsih,
vreme i kiša vse briše,
vsi su pozabili njih.

Morti su težke im senje,
črne kak grude su te,
gorše, neg samo življenje,
gdo to povedat nam sme?

Il se tak sladko počiva,
živi kak nigdo ni spal,
tajnu tu zemљa si skriva,
samo bu mrtvi ju znal.

Zginuli budu i grobi,
drugi tu cvet bu i svet,
veter bu igral se v zobi,
– kak i pred puno let.

Dragutin Domjanic

Svečano slavlje Ivandana u Senandriji

Dana 24. lipnja u Senandriji svečano je proslavljen Ivandan, dan rođenja svetog Ivana Krstitelja. Cjelodnevni program započeo je svečanim otkrivanjem umjetničkog djela „Andeo Dalmatina“ kipara Imrea Pistyura, dobitnika Munkácsyjeve nagrade. Kip je dar hrvatskodalmatinske zajednice stanovnicima grada.

Tog dana održano je i proštenje u Župi sv. Ivana Krstitelja u Senandriji i proslava grada Senandrije. Misno slavlje na mađarskom jeziku uz pjevanje hrvatskih crkvenih pjesama održano je u staroj crkvi svetog Ivana Krstitelja na Brdu. Proslava je nastavljena ispred crkve, gdje su prisutne pozdravili predsjednik mjesne hrvatske samouprave Đuro Benković i gradonačelnik Senandrije Zsolt Fülöp. Blagoslovljeni su kulni predmeti hrvatske zajednice – dalmatinska zastava i isprava o klanjanju Presvetom Oltarskom Sakramantu.

Na glavnem trgu članice Ženske vokalne skupine „Biseri“ iz Unde izvele su tri pjesme, dok su na Dunavskoj šetnici članovi Hrvatske izvorne folklorne grupe iz Budimpešte otplesali stare splitske plesove. Poslije je održan i koncert barokne glazbe.

Oглаšavanjem trube u 21 sat na glavnem trgu palile su se tisuće svijeća od Dunavske šetnice, preko grada, sve do crkve sv. Ivana Krstitelja ispred koje je postavljen simbol zaštitnika crkve promjera 18 metara izrađen od svijeća.

Pri kraju večeri održana je noćna šetnja gradom tijekom koje je posađena mediteranska biljka smilje, poznata i kao *imortelle*, koja tjera zle duhove u Ivanjskoj noći.

D. O.



Đuro Benković



Crkva sv. Ivana Krstitelja



Ženska vokalna skupina „Biseri“ iz Unde

Dan civila i narodnosti u Tukulji

Kako doznaće Hrvatski glasnik, u organizaciji Knjižnice i Centra za kulturu grada Tukulje 24. lipnja priređeni su cjelodnevni programi u sklopu Dana civila i narodnosti u dvorištu Centra za kulturu. U prijepodnevnim satima počelo je kuhanje i pečenje kako bi od 12 sati bili ponuđeni brojni programi i sadržaji za najmlađe Tukuljčane. Gastrokulturni dječji programi privukli su brojne zainteresirane koji su mogli kušati mnoga jela koja su se tog dana pripremala. Jela od kupusa kako to rade tukuljske Švabe, burek, pljeskavica, grill, jela od povrća, graha i koljenice, podrumski gulaš i još mnogo drugih gastrodelicija. Hrvatska samouprava Tukulje na svojem je štandu također nudila ukusna jela.

Sve se to moglo kušati, a za glazbenu se podlogu pobrinuo Orkestar „Heimatklang“. U poslijepodnevnim satima počeo je kulturni program u kojem su nastupili Udruga za čuvanje tradicije i pjesmu tukuljskih Švaba, Pjevački zbor „Komšije“ iz Tukulje, Muški racki pjevački zbor iz Tukulje, Udruga mladih podunavskih Švaba iz Taksonya, Orkestar „ViGaD“ iz Senandrije, Orkestar „Kolo“ iz Tukulje i Južnoslavenski plesni ansambl iz Tukulje. Poslije kulturnog programa slijedila je južnoslavenska plesačnica, a u večernjim satima glazba na otvorenom s Orkestrom „Heimatklang“.

BPB

Spomendan Marije Jurić Zagorke u Sambotelu

U povodu 150. obljetnice rođenja Marije Jurić Zagorke 24. svibnja u organizaciji Zbirke sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj održan je spomendan u Sambotelu, u prostorijama Hrvatske škole „Mate Meršić Miloradić“.

Lilla Trubics, suradnica Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, u svojem predavanju pod naslovom „Marija Jurić Zagorka i njezine mađarske poveznice“ predstavila je životne događaje, novinarski rad i sve dijelove Zagorkina stvaralaštva koji su povezani s Mađarskom i mađarskom kulturom, politikom i književnošću. Istaknula je važnost grada Sambotela na životnom putu Marije Jurić Zagorke (1873. – 1957.), koja je u mladosti na silu udana za mađarskog željezničkog činovnika s kojim je u Sambotelu i okolicu provela četiri godine u braku. Nakon što se vratila u Hrvatsku, postala je prva profesionalna novinarka, zahvaljujući znanju mađarskog jezika izvještavala je iz Budimpešte te se poslije pamti kao popularna spisateljica romana i žena koja se borila za ženska prava. Stoga je u predavanju Lilla Trubics govorila i o znanju mađarskog jezika novinarke i o njezinu odnosu prema Mađarima, čitamo na mrežnim stranicama Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj. Slijedila je predstava „Kakva majka, takva kći“ u izvedbi zagrebačkog Kazališta „Smješko“.

Predstava autorice Frane Marije Vranković u režiji Jasmina Novljakovića u kojoj igraju Mia Krajcar i Mirta Zečević donosi biografiju hrvatske prve novinarke, književnice i aktivistice do njezina dolaska u Zagreb i prati turbulentan suživot Marije i njezine majke Josipe od Zagorkina rođenja, 2. ožujka 1873. u kuriji Negrovec, do njihova posljednjeg susreta na sprovodu Marijine mlađe sestre Dragice, u Krapini 16. studenoga 1897. godine. Iako su bile slične po damskom skrivanju svoje dobi i datuma rođenja, izgledu te tužnom kraju, Marija i njezina majka imale su potpuno suprotne poglede na svijet i smisao uspješnog života. Riječ je o predstavi o obilju ljubavi u tom od-



Predavanje o Mariji Jurić Zagorki održala je Lilla Trubics

nosu, poštovanju, toleranciji te o sukobima kćeri i majke. U predstavi je upotrijebljena arhivska građa, roman „Kamen na cesti“ te Zagorkini biografski zapisi. Mia Krajcar u ulozi Marije Jurić Zagorke i Mirta Zečević u ulozi Zagorkine majke Josipe Jurić (rođ. Domin) dojmljivo su prikazale život slavne hrvatske književnice koja je odrastala pod nesmiljenim majčinim autoritetom. U intimnoj atmosferi publike je bila gotovo dio improvizirane pozornice, a dugim pljeskom na kraju gledatelji su iskazali zahvalnost glumicama.

HG

Foto: Facebook Zbirka sakralne umjetnosti

55. obljetnica zaredjenja za duhovnika

55. obljetnicu zaredjenja za duhovnika 26. junija svečevao je kanonik i umirovljeni kisečki farnik Vilmoš Harangozo u farskoj crkvi svetoga Petra i Pavla u Petrovom Selu. Ukupno su se 23 du-



hovnici, među njima i šest Hrvatov iz Gradišća, odazvali njegovom pozivu, da zahvali za sve prijete dare i milosti, ke je u ovi 55 duhovnički ljeti od Boga prijeo. S njim su svečevali i njegovi vršnjaci István Marton (farnik u Serdahelu) i László Takács (farnik u Nadasdu) kao i veliki prepozit Jozsef Brenner. Svetačnu prodiku držao je farnik Mikolas Attila Salomvara.

Obred svete maše vršio se je na hrvatskom i ugarskom jeziku.

Za vreme njegovoga službovanja u Serdahelu dao je izgraditi tri nove crkve, a za svoje vjernike na hrvatskom jeziku izdao je molitvenik „Ruža nebeska“ (1993.).

Sada u mirovini u zadnji dvi ljeti vjerno pomaže u Petrovom Selu, kade osobito služi svete maše na hrvatskom jeziku. Rado se i druži s hrvatskim farnikima iz Gradišća.

Neka našega jubilara dragi Bog i nadalje obdrži za dobrobit Crikve i našega naroda. Živio!

Ivan Karall

Izvor: www.glasnik.at

Ivanjski festival – Martinci

30. godina rada Orkestra „Podravka“ („Podravka Band“)

U organizaciji Hrvatske samouprave Martinaca 24. lipnja u Martincima održan je Ivanjski festival. Program je počeo u kasnim poslijepodnevnim satima prijateljskom nogometnom utakmicom između nogometnih veterana nekadašnjeg martinačkog Nogometnog kluba „Zrinski“ i veterana iz Donjeg Miholjca. Svetu misu u mjesnoj crkvi predvodio je martinački župnik Ilija Ćuzdi uz kantorsku pratinju Anice Gujaš. Nakon mise slijedila je povorka folkloraša kroz naselje sve do Marijanskog svetišta Žutica, gdje su uprizorenici stari ivanjski običaji. Na bogatu kulturnom programu koji se odvijao u mjesnoj sportskoj dvorani nastupili su KUD „Podravka“ (Starogradački Marof), KUD „Podravina“ (Barča), KUD „Lipa“ (Nova Bukovica), Orkestar „Biseri Drave“ (Starin), Ženski pjevački zbor „Korjeni“ (Martinci) i martinački mladi folkloraši (Martinci). Slijedila je jubilarna svečanost u povodu 30. obljetnice osnutka Orkestra „Podravka“ te zabava uz „Podravka Band“, rekla nam je predsjednica Hrvatske samouprave Martinaca Đurđa Sigečan.

Prijateljska nogometna utakmica između veterana iz Donjeg Miholjca i martinačkih veterana igrala se na nogometnom terenu u dijelu naselja koji se zove Cretić i privukla je najzagriješnije nogometne navijače koji su bodrili svoje momke. Donjomiholjčane otpratio je i njihov gradonačelnik Goran Aladić. Nakon utakmice nastavilo se nogometno druženje starih prijatelja uz bogat podravski stol.

Sveta misa bila je svečana kako i dolici velikom blagdanu. U crkvi se okupilo mnoštvo vjernika, što Martinčana što njihovih gostiju. Povorka je krenula kroz selo do Žutice i tamošnjeg novouređenog svetišta s kipom Blažene Djevice Marije. Upaljene ljelje prizivale su tradiciju kao i ivanjsko kolo i pjesme te se ivanjska vatra dizala do neba. Ženski pjevački zbor „Korjeni“ i tamburaši iz Podravine zajedno su uprizorili stare ivanjske običaje.

Domaćini su mogli pozdraviti brojne uzvanike iz Mađarske i Hrvatske koji su nazočili na danu i njegovim sadržajima. Velik broj gledatelja okupio se u sportskoj dvorani na kulturno-folklornom programu i svečanosti obilježavanja 30. obljetnice „Podravka Banda“. U znak zahvalnosti na odazivu i prikaznom programu predsjednica Hrvatske samouprave Martinaca Đurđa Sigečan svim KUD-ovima predala je poklon zahvale. Slijedili su slavljenici Dana i proslava 30. obljetnice „Podravka Banda“.

Martinački „Podravka Band“ osnovan je 1993. godine. Članovi orkestra osnove sviranja naučili su kao osnovnoškolci od poznatog svirača Jozu Kovaču. U prvim godinama osnutka sastav je djelovao lokalno i tako stjecao potrebitno znanje i iskustvo. Napornim radom sastav izlazi iz lokalnih okvira i počinje sa svojim sviranjem na svadbama i balovima diljem Mađarske. Vrlo su aktivni u svojem djelovanju te postaju vrlo popularni svojim širokim repertoarom. Godine 1998. članovi su Tamburaškog sastava „Siget“. TS „Siget“ nastupa na Festivalu „Zlatne žice Slavonije“ u Požegi i na Festivalu „Pjesme Podravine i Podravljia“ u Pitomači. Iza sebe imaju bezbroj nastupa. Uz sve svoje obvezne nisu zaboravili ni na KUD „Martince“ ni na Ženski pjevački zbor „Korjeni“ kojima su prateći sastav i tako se zalažu za očuvanje tradicije i kulturne baštine svojeg sela.

Orkestru „Podravka“ na dugogodišnjem kontinuiranom radu zahvalili su glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu



Oko ivanjske vatre



Na martinačkim ulicama



Župnik Ilija Ćuzdi s folklorašima kod svetišta

Jozo Solga, predsjednik HDS-a Ivan Gugan, u ime Mjesne i Hrvatske samouprave Martinaca donačelnice sela Martinaca ujedno i predsjednica Hrvatske samouprave Martinaca Đurđa Sigečan te u ime KUD-a „Martince“ i Ženskog pjevačkog zbara „Korjeni“ voditeljica Zbora Kristina Gregeš Pandur. Na kraju se svim okupljenima obratio voditelj „Podravka Banda“, načelnik Martinaca i voditelj KUD-a „Martince“ Levente Várnai. Kako i priliči, slavljenička se noć protegla do jutarnjih sati uz svirku „Podravka Banda“ i nadu kako će nas još dugo zabavljati s naših hrvatskih pozornica. Slavljenici su čašćeni tortom i šampanjcem što su svi gosti mogli kušati.

Branka Pavić Blažetin

Mala stranica



„Bez granica 2022./2023.“

Od Subotice do Rijeke – putovanje na jug

Zajednički izlet učenika pečuške i santovačke hrvatske škole

Bila je srijeda ujutro kad smo krenuli na razredni izlet. Našli smo se pred školom i smjestili se u autobus pa otputovali do Santova, gdje su se ukrcali i Santovčani. Zajedno smo krenuli u Hajdújárás, gdje smo bili gosti u mađarskoj školi „Sándor Petőfi“. Pogledali smo prezentaciju o njihovoј školi, a poslije smo dobili slobodno vrijeme za druženje. Prvi grad koji smo obišli bila je Subotica. Otišli smo u središte grada da vidimo gradsku kuću koja je obložena Zsolnayevim pločicama. Kad smo završili s razgledavanjem grada, otisli smo pogledati sinagogu. Poslije smo uživali u zoološkom vrtu u Paliču. Navečer smo spavali u salasu „Kátai“, gdje su nas jako lijepo ugostili. Sutradan smo se uputili dalje, iz Srbije u Hrvatsku. U Vukovaru smo posjetili Vodotoranj i Memorijalni centar Domovinskog rata. Na izložbi smo vidjeli tenkove, oružje i borbeni zrakoplov. Nakon toga smo u Osijeku pogledali lijepu neogotičku katedralu, divili se starom gradu i šetali se osječkom promenadom. Treća stanica bila je zavčajna kuća u Darovcu, koja je nekad bila mađarska škola. Ondje nas je ugostila bivša učiteljica. Noć smo proveli u Suzi u Crvenoj čizmi. Treći dan poslije doručka krenuli smo u Zagreb. U Zagrebu smo posjetili instituciju Ferenc Liszt, a u slobodno vrijeme imali smo mogućnost vidjeti se sa starim prijateljima škole Miroslava Krleže. Nakon toga krenuli smo u Selce. Tamo smo imali odličan smještaj u jednom hostelu, gdje smo spavali narednih par dana. Mjesto je na obali Jadranskog mora. Uživali smo u moru, prošetali se rivom. Četvrti dan otputovali smo u Rijeku, popeli se na Trsat i pogledali tvrđavu. S vidikovca smo imali prelijep pogled na grad Rijeku i na

more. U gradu je bila jedna izložba Mercedesa i Porschea. Momci su se tomu jako radovali. Navečer smo odšetali u Crikvenicu, gdje smo dobili vrijeme za slobodne aktivnosti. Peti dan putovali smo u Lovran i u Opatiju. Opatija je prekrasan primorski grad, pun cvijeća i zelenila, obasjan suncem s prelijepim pogledom na Jadran. Posljednju večer proveli smo

u našem mjestu šetajući se obalom, udišući morski zrak i uživajući u zalasku Sunca. Na povratku kući zaustavili smo se u Zagrebu, Čakovcu i Varaždinu. Vratili smo se kući s mnoštvom prelijepih zajedničkih uspomena, sretni i zahvalni za tu priliku.

*Učenici 7. razreda škole
Miroslava Krleže*



Slavili Fićehaščani

Prvog dana srpnja u Fićehazu su se okupili mještani, prijatelji i znaci s obju strana rijeke Mure kako bi proslavili Dan naselja. Uz mnoštvo radionica za djecu te kuhanje graha i paprikaša na vanjskoj pozornici ispred nogometnog igrališta odvijao se i bogat kulturni program na kojem su nastupile kulturne skupine s hrvatskim i mađarskim programom odnosno djeca iz mjesnog dječjeg vrtića. Na kraju dana koncert su održali Vladimir Kočić Zec i sastav „Kredenc“. Priredbu su posjetili i parlamentarni zastupnik Péter Cseresnyés i zamjenik župana Međimurske županije Josip Grivec, dugogodišnji prijatelj Fićehaščana.

„Fićehaz je lepo selo...“ glasi popevka koju često izvode pjevačice mjesnog ženskog pjevačkog zbora. Odista, naselje je smješteno u prekrasnu okolišu, okruženo šumama i potocima, pa nije slučajno da se neki iz grada rado sele u mjesto. Udaljenost je od Velike Kaniže svega 13 kilometara, što ne predstavlja problem putovanja na radno mjesto. Utjecaj grada tj. mađarskog okruženja uvijek je bio osjetan kod Fićehaščana. To se može uočiti i na njihovoj narodnoj nošnji, koja je najstarija onima što su ih nosile Mađarice u Maloj Kaniži. Ipak, hrvatski jezik među mještanim se zadržao dugo, najstarije stanovništvo i danas lijepo govori tamoznjim kajkavskim dijalektom, no danas se jedva nađe obitelj u kojoj se još govori hrvatski. Hrvatska samouprava Fićehaza na čelu sa Zoltánom Juhászom još se brije za očuvanje hrvatske kulture, kao i ženski pjevački zbor, a jezik se uči u mjesnom dječjem vrtiću. Djeca osnovnu školu pohađaju u Keresturu, gdje imaju mogućnosti učiti hrvatski jezik. Zahvaljujući tomu nađe se poneki mladić ili djevojka koji se uključuju u tamburaški sastav ili se odluče za usavršavanje hrvatskog jezika. Načelnik dr. Jozsef Takacs također je oduvijek bio aktivna na polju društveno-političkog života Hrvata u regiji, a i kao načelnik trudi se održavati dobre veze s prijateljima u Hrvatskoj. Naime, Fićehaz već više desetljeća surađuje s međimurskim mjestom Donjim Vidovcem na sportskom i kulturnom polju, to su već doživotna prijateljstva. U tome duhu organiziran je i Dan naselja u Fićehazu na kojem su svi naraštaji pronašli za sebe neku zabavu. Mjesna knjižnica nudila je radionice za djecu, izradu šarenih slika, moglo se jahati, isprobati autiče go kart, a mogli su se iskušati i u kuhanju uz pomoć odraslih. Kulturni program započeo je nastupom djece iz dječjeg vrtića, što su pozorno pratili njihovi roditelji, bake i djedovi. Na njihovu repertoaru bile su mađarske i hrvatske pjesmice, igre i plesovi što su uvježbavali s voditeljicom



Djeca iz dječjeg vrtića



Ženski pjevački zbor Fićehaza



Dugogodišnji prijatelji s lijeve i desne strane Mure

ustanove Marijom Milavecz. Pjevačice ženskog pjevačkog zbora Fićehaza ovaj su put bile u punom sastavu te su imale i pratnju harmonikaša Daniela Takacsa. Fićehaščice su izvele prekrasne pomurske i međimurske popevke, a s pomurskim plesovima nastavile su plesačice Plesne skupine „Regica“ iz Mlinaraca, koje je prije godinu dana počela poučavati Gordana

na Gujaš. Ovaj put predstavile su pomurske plesove u novoj mlinaračkoj narodnoj nošnji. Slijedio je Puhački orkestar „Mura“ pa mađarski izvođači modernih plesova, Plesni klub „Eraklin“, i koncerti sastava „Kredenc“ te nekadašnjeg člana poznatog benda „Novi Fosili“ Vladimira Kočića Zeca.

Beta

Natjecanje za „Bački ribički kup 2023.” održano u Baćinu

U subotu 10. lipnja u Baćinu održano je županijsko natjecanje hrvatskih ribiča za XIX. bački ribički kup 2023. Natjecanje je pokrenula Hrvatska samouprava Čavolja još početkom 2000-ih godina s ciljem druženja bačkih hrvatskih ribiča, a otad se organizira svake godine u nekom od naših naselja. Hrvatska samouprava Gare osnovala je i „Putujući bački kup” 2018. godine koji se dodjeljuje najuspješnijoj momčadi. Domačin ovogodišnjeg natjecanja bila je Hrvatska samouprava Baćina, a priredba je održana u suorganizaciji i uz potporu Hrvatske samouprave Bačko-kiskunske županije. Na poziv organizatora odazvalo se šest ribičkih ekipa – iz Čavolja, Gare, Santova, Kalače, Bikića i Baćina – ukupno 18 hrvatskih ribiča (i jedno dijete).

Nakon okupljanja u gostonici „Vinograd”, zajedničkog doručka i ždrijeba natjecanje je održano na Baćinskom ribičkom jezeru između 9 i 12 sati uz posredovanje Baćinske ribičke udruge. Poslije vagona hrvatski ribiči ponovno su se okupili u gostonici „Vinograd”, gdje je održano svečano proglašenje rezultata. Sudionike je srađeno pozdravio predsjednik Hrvatske samouprave Baćina Franjo Anišić, među njima posebno zamjenika županijskog bilježnika Nikolu Svirčevića te nekolicinu predsjednika mjesnih hrvatskih samouprava koji su dopratili svoje ekipe. Svim sudionicima uručene su spomenice, najuspješnjima i pehari, a pobjedničkoj momčadi i Putujući bački kup. Prema postignutim rezultatima u ekipnom natjecanju prvo mjesto osvojila je ekipa Gare koja je ulovila više od 65 000 grama ribe, zahvaljujući najuspješnjem natjecatelju, pojedinačnom pobjedniku Milanu Kubatovu koji je sam ulovio 59 900 grama ribe. Ekipa iz Bikića osvojila je drugo mjesto, a treće ekipa iz Santova koja

je bila za samo 15 grama bolja od četvrtog mesta – ekipa iz Kalače. Peto je mjesto pripalo domaćinu ekipa iz Baćina, a šesto ekipi iz Čavolja. Iсти je redoslijed bio i u pojedinačnoj kategoriji – prvo mjesto Milan Kubatov (Gara), drugo mjesto Alex Lakatos (Bikić) i treće mjesto Miroslav Balatinac (Santovo). Posebnu nagradu Samouprave Baćin dobio je Dorian Valkai (Santovo), jedini dječji ribič. Nakon proglašenja rezultata, svečane dodjele spomenica i pehara uslijedilo je druženje uz zajednički ručak. Kako je na kraju najavio organizator Franjo Anišić, na prijedlog kaćmarskih ribiča Kaćmar će biti domaćin jubilarnog XX. bačkog ribičkog kupa 2024. godine.

Stipan Balatinac



Pobjednička ekipa iz Gare, s putujućim peharom pojedinačni pobjednik Milan Kubatov



Ekipa iz Čavolja bila je šesta



Druža je bila ekipa iz Bikića – u sredini pojedinačni drugi Alex Lakatoš



Četvrto mjesto pripalo je Kalači



Treće mjesto osvojili su ribiči iz Santova – lijevo pojedinačni treći Miroslav Balatinac

ANNA KONDOR

(1958. – 2023.)

Nakon kratke i teške bolesti napustila nas je dugogodišnja dje-latnica Nefrofitnog poduzeća Croatica Anna Kondor. Zvali smo je Nuši, a ja sama Nuška. Do 11. svibnja 2023. godine potpisivala je računalni slog Hrvatskog glasnika, do 19. broja u 2023. godini. Taj posao preuzela je u siječnju 2017. godine. Uz računalni slog i pripremu za tiskanje tjednika Hrvata u Mađarskoj Hrvatskog glavnika obavljala je i brojne druge zadatke u poduzeću Croatica sve od svojega zapošljavanja u njemu. Uz Hrvatski glasnik od 2018. do 2022. godine radila je i računalni slog Hrvatskog kalendara, koji izdaje poduzeće Croatica (pet godišnjaka).

Nušika je i nakon odlaska u zasluženu mirovinu radila. Mnogo toga zajedno smo proživjeli, no nikad se nije tužila. Do siječnja, kad je usput kazala kako treba k lječniku jer joj blješti i ima nesvijesticu. Ni pomislila nisam da bi to mogao biti neki veći problem. Ali bolest je uzela maha.

Draga Nušika, u mom srcu zauvijek će živjeti uspomena na Tebe – spremnu saslušati i pomoći. Neka Te dragi Bog smjesti među anđele koji će i nadalje pogledavati prema nama koji te nosimo u srcu. U ime svih djelatnika Neprofitnog poduzeća Croatica iskrena sućut suprugu, kćerima, obitelji naše drage pokojnice.

Branka Pavlović Blažetić



12. Međunarodni festival čipke

U organizaciji Turističke zajednice Grada Paga, Grada Paga i Društva paških čipkarica „Frane Budak” u Pagu je od 22. do 25. lipnja održan 12. Međunarodni festival čipke. Ove je godine partner-ska zemlja bila Mađarska: Institut Liszt – Mađarski kulturni centar iz Zagreba na čelu s ravnateljicom Anom Mladenović.

Na ovogodišnjem 12. Međunarodnom festivalu sudjelovalo je 70 čipkarica iz deset zemalja: Mađarske, Austrije, Bugarske, Italije, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Belgije, Poljske i Hrvatske. Njihovi su se izloženi eksponati mogli razgledati u prizemlju Kneževa dvora za vrijeme festivala. Između ostalog izložbu šest čipkarskih društava iz Mađarske i Hrvatske moglo se pogledati u crkvi sv. Jurja.

Osim izložbi organizirane su i radionice paške čipke, cijanotipije, izrade nakita te HAI radionice za djecu i odrasle o izradi hrvatskih autentičnih igračaka. Tako je održana i radionica izrade nakita Udruge „Höveji Csipke“ u crkvi sv. Jurja, a u atriju Kneževa dvora radionica izrade paške čipke te modna revija partnerske zemlje Mađarske. U crkvi sv. Jurja održana je i demonstracija izrade mađarskih čipki kao i radionica pletenja kose Udruge „Höveji Csipke“. U sklopu svečanosti zatvaranja festivala nastupio je puhački orkestar „Szigetvári Zrínyi Miklós“ iz Mađarske. Festivalu je nazočio i gradonačelnik prijateljskog grada Szigetvára dr. Peter Vass s izaslanstvom. Nazočili su i, kako doznaće Hrvatski glasnik, predsjednik Hrvatske samouprave Mišljena Arnold Barić i gradonačelnik grada Kozármislenya dr. Károly Biró jer grad Pag ima dobру suradnju i s gradom Mišljenom.

BPP

DONJI TAVANKUT – U organizaciji HKPD-a „Matija Gubec“ iz Tavankuta od 10. do 15. srpnja održan je XII. Seminar bunjevačkog stvaralaštva. Ovogodišnji seminar okupio je pedesetak sudionika iz Hrvatske, BiH, Njemačke, Mađarske i Srbije, a među njima i petero članova KUD-a „Bunjevačka zlatna grana“ iz Baje te jedan dan petero članova pečuškog KUD-a „Tanac“. Glavna tema ove godine bila je prelo, a svakodnevni programi o tradicijskoj kulturi bunjevačkih Hrvata organizirani su na teme: ples, tamburaške tradicijske melodije, tradicijski instrumenti Bunjevaca (gajde, frula) i tradicijske vještine – izrada predmeta od slame. Među sudionicima bili su plesači, umjetnički voditelji, koreografi, asistenti, umjetnički vokalni voditelji, zborovođe, umjetnički instrumentalni voditelji, svirači, garderobijeri, osooblje administracije i logistike udruga, etnolozi, etnomuzikolozi, etnokoreolozi i drugi zainteresirani za bunjevačko tradicijsko nasljeđe sa željom da borave nekoliko dana u autentičnoj bunjevačkoj sredini. Cjelotjedni seminar zaključen je 15. srpnja završnim programom i druženjem domaćina, organizatora te sudionika.